

ДІЛО

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 16., II пав.
Комто почт. шваб. 26.726
Адреса тел. „Діло—Львів“
Число телефону 565
Реконсція редакція не анертає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно 5— К.
квартально 15—
піврічно 28—
щорічно 56—
у Львові (без доставки):
місячно 4— К.
квартально 12—
піврічно 22—
щорічно 44—
в Німеччині:
піврічно 28— М.
щорічно 56—
За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:
Реклама довготривала, довільного розміру, за кожну лінійку 60 с. в місяць. 1 лінійка, довільного розміру, в першій частині номера або на окремих сторінках 2 К. (Реклама 2 К. Сторінка в першій частині номера або на окремих сторінках 2 К.)
Платити за доставку за кожен номер.
Одні помірники коштують у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видає: Видавничий Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Вацлав Панейко.

ЗА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ АВСТРО-УГОРЩИНИ.

Ірредентизм не лежить в інтересі наших, ні осередних держав, ні Української Республіки. — Домагане української державної формації в Австрії.

(В. П.) Львів, 13. лютого 1918.

Навіть незалежно від берестейського мира в Україною політичні й воєнні відносини на всіх фронтах в четвертій році війни такі, що існують і цілість Австро-Угорщини, а тим самим і належність українських земель Галичини, Буковини й Угорщини до складу цієї монархії, нині являється такою вихідною точкою, від якої всі сторони — ся монархія і українські горожани її — мусять виводити політичні висновки на будучність — уже найближчу. Принцип самоозначення народів у сій значіно, як його підняла була російська революція, не встояв в своїй повній силі й теоретичній чистоті, яка не спиновала ся навіть перед розбиванням границь давно існуючих державних творів; надії західних і східних верогів Австро-Угорщини на остаточну ліквідацію цієї монархії шляхом національного розкладу її на її національні складники не здійснили сясів й війни і — се нині напевне можна сказати — не здійснять ся. Існують й будучність Габсбурської монархії, зложеної в ряду народів, нині забезпечена, і то не тільки на найближчий період часу. Українські землі цієї монархії остануть ся в її складі й надалі, а обі сторони, Австро-Угорщину й Українську Республіку, заставляє сила реальних обставин жити не тільки в згоді, а й у приязні із собою, і усувати на бік усе те, що могло би ся коначну, із взаємності інтересів сплетену приязнь кадрамутьати або загрозувати.

З факту цього природною логікою випливають як для нас, горожан цієї монархії, так і для відповідальних керівників її многоважних політичних висновки задачі й обовязки.

Першою і начальною задачею обох сторін мусять бути одно: не допустити до розвитку національно-політичної ірреденти. Не допустити до ірреденти се — в ХХ століттю і після досвідів цієї війни — значить стільки, що вирвати їй корінь в самім засвоєнню. А вирвати корінь ірреденти нині можливе тільки одним єдиним шляхом: шляхом сотворення відділеній від матірнього їя галузі великого народу таких відносин в границях іншої держави, щоб галузь ся мала поза межами своєї національної державности — мале сказати: повний еквівалент національних прав і політичних впливів, рівний тій мірі прав і впливів, яку має національна держава, — а крім того ще й надвишку прав і свобод, висшу понад ту міру ідеальних і матеріальних лібр, які має своїм горожанам держава національна.

Надвишку таку, а не сам тільки еквівалент, має своїм Французи, Німці й Італійці в швейцарській федерації: кождий горожанин Швейцарії, якої він народности і не був би, знає, розуміє і почуває, що в своїй Швейцарії він має не тільки всі ті національно культурні можливости, які мають його одноплемінники в суміжних національних державах, а що він має в Швейцарії ні саїду ірредентизму, а найбільший германський, Львіванець чи Женевець французь-

кого племені готовий стати з оружжя проти Франції, коли-б вона тільки схотіла „визволити“ його країну із швейцарської федерації.

Повної міри українського народопривства в веденій області Східної Галичини, Лемківщини й північно-західної Буковини домагаємось ми нині від Австрії, а дати її нашому народови лежить в інтересі наших рівно як в інтересі цієї Монархії і України. В інтересі наших тому, що тільки чоловік незалежний або вкорі міг би бажати своїму народови того внутрішнього розстрою, того ретрагування сил і того зверхнього розвитку, які неминуче, завжди і без винятку несе за собою стан національного ірредентизму кождій побитій ірредентизмом країні. А в інтересі Австро-Угорщини й України тожу, що держави ці на тепер і на довгі часи присуджені обставинами жити у взаїмній довірі і взаїмній дружбі, — дружбі, якої не могла би не розбити українська ірредента.

Одним словом: програма Австрії і програма наша в сій неворотній хвилі історії мусять бути осмислена на ширім і неуканім стремління сепарвати українському народови в сій монархії як найповнішу міру українського державного народопривства на тих областях цієї монархії, на котрих українське племя живе етнічною масою. Українська більшість мусять нарешті стати господарем на своїй землі, сліди чужинського паневання мусять бути стерті, а польським і иншим меншостям в українській державній формації повинні бути забезпечені права меншостий — в мірі повній, але й не висшій від тої, яка їм після їх дійсної, не фантастичної, чисельної сили прислугоє.

Український Львів і мир в Україною.

Львів, дня 13. лютого 1918.

Вчера, 12. с. м. відбули ся в салі „Бесіди“ збори, скликані Організацією Українців м. Львова для полегдження організаційних справ. Тим часом зайшла переважна подія закінчення мира в Україною і тому збори, змінивши порядок нарад, дали передовім єдиностийним вислів по чувань львівської української громади під нинішню історичну хвилю.

Збори, на які явилось поверх 200 найважливіших Львівян всіх верств і заводів, відкриті іменем організації о. сов. Стефанович, по чім до президії вибрано п. д-р. д-ра Федка, радника двору Баранського та надрадника Кшищевича. Секретарював судя д-р Пежанський. На внесене погла д-ра Цегельського змінено порядок нарад і як першу точку поставлено: „Становище Українців м. Львова в справі мира в Україною“.

Посол д-р Л. Цегельський поставив до цієї точки осью резолюцію:

„Збори мужія довіря Організації Українців міста Львова під глибоким вражінням вистки про закінчене мира між Україною і осередними державами заявляють:

1) Українці міста Львова без ріжничі партії і станив антають в одушевленім остаточне

приванне української держави як також се, що через закінчене мира з Україною зроблено початок до привернення загального миру;

2) З окрема витають Українці міста Львова як акт історичної справедливости, що староукраїнську многострадальну Холмську землю і Підляше, котрі від зараня історії східної Європи входили в склад староукраїнської держави аж до її занепаду та по нинішній день заселені українським народом, наслід повернення матірному країни, Україні, — хоч на жаль частина Підляша зі староукраїнськими містами Білзськ і Дорогичин остала поза межами Української держави і національна її будучність тяжко загрожена.

Львівські Українці дають вислів своїй надії, що мир закінчений між почвірним союзом і Українською Народною Республікою на основі права самоозначення українського народу стане підставою до навязання добрих відносин між Україною і осередними державами.

3) Бажаючи жити в згоді з народом польським, Українці міста Львова з усім натиском мусять відперти безпідставні польські ітервіалістичні претенсії та посягнення на яку небудь часть української землі — з окрема на Холмщину, Підляше чи українську Галичину. Мир між народами польським і українським може настати лиш тоді, коли і край Галичина буде поділений відповідно до національних відносин та кля що є основоушним бажанням всіх Українців — українська територія Габсбурської монархії буде конституована як окрема державна організація в звязі з Габсбурською монархією.

4) В хвилі, коли в наших сусідній постола українська держава та коли ся держава в імя справедливости привнала дрібним польським меншостям України певну національну рівноправність і автономію, львівські Українці вважають актом насильства над собою та провляцією всего українського народу, коли при покликуванню до жити т. зв. тимчасовій Раді м. Львова 20 проц. герожан української народности привнано лиш 6 проц. заступництва в сій Раді. Проти сього разячого насильства закладають Українці міста Львова голосний протест і визнають своїх заступників у тимчасовій Раді м. Львова зняти відповідне сьому становище.

5) Збори уважають свою президію вислати до Його Величества Царя депешу з висловом подяки за закінчене мира з Україною і з окрема з висловом горячої подяки за повернене Холмщини Україні і висловом надії, що український народ в Австрії досягне своєї державности через привернене колишнього українського королівства Галичини“.

До цих резолюцій поставив ред. д-р Мик. Лозинський ще осью:

„Збори Українців міста Львова визнають свій горячий привіт і глибоку подяку Українській Центральній Раді, Українській Раді Народних Міністрів та Українській Мировій Делегації за закінчене мира, що ставить Україну в ряд держав культурного світа“.

Осьі резолюції пп. Цегельського і Лозинського, як також депешу до Монархії прийнято по короткій дискусії єдиностийно через аклямацію, єред окликів „славію“ та гучних одлесків.

З черги приступлено до справ організаційних. По довгій дебаті на внесене п. Ігната рішено остаточний вибір організаційного комітету на короткий час віддежити, а підготовлене його та скликане нових зборів поручено комісії в склад котрої увійшли: оо. Білзський і Василів та пп. Добрянський, Ігнат Березовський, Макаршкова, Пісечаний, Пшепюрський, Пальків і пос. Цегельський. Осьей комітет збереть ся на народу в патніцю 15. с. м., о год 6 вечером на „Бесіді“, та скличе по кількох днях нові збори Українців м. Львова в цілях остаточного вибору організаційного комітету.

